

GENT NOVA

Periòdic Catalanista ↔ Portaven del Centre Catalanista "Gent Nova"
Sortirà cada dissapte

ANY XIV

BADALONA 23 MARS 1912

NÚM. 539

Redacció y Administració: Lluç, 51, 53 y 55 y Sant Francesc, 58 y 60. - Badalona

PREUS DE SUSCRIPCIÓ: Badalona, al mes 50 céntims. Fora, trimestre 1'50 pessetes. Número solt 10 céntims
Tots los treballs se publican baix la exclusiva responsabilitat de sos autors.—No's tornen els originals.

Vergonya eterna á aquells que, despreciant son idioma, alaben el dels altres. - DANTE

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y el dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevolga que sia llur pensar y sentir en materies religioses, politiqués y socials.

(DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓ CATALANISTA)

COMENTARI

Malgrat les protestes que tots els polítics espanyols fan d'amor a Catalunya, malgrat llurs declaracions constantment favorables a l'autonomia o a una des-centralisació més o menys radical, segons el temperament de cada hù, no passa any, no passa dia, sens rebre una ofensa, una bofetada dels mateixos que'ns amoixen en totes les ocasions. Lo que passa ara ab en Canalejas n'es un exemple eloqüent. Els representants de les Diputacions catalanes, acompanyats dels representants en Corts de Catalunya, visiten an en Canalejas pera presentarli el projecte de Mancomunitat y demanar l'assentiment del govern per aquesta iniciativa catalana. Don José els reb, naturalment, ab gran cordialitat, té, está clar, frasses eloqüents de simpatia pera Catalunya y les seces aspiracions, però com que, segons diu ell, el govern no pot fer res sense les Corts (oh, santa democràcia canalejista!) promet formalment (aixó de prometre es molt espanyol) que a primers de mars es discutirà al Parlament la qüestió de les Mancomunitats, donantli un caràcter general.

Aixó de voler fer de les nostres aspiracions, lleis de caràcter general pera tot Espanya, es la primera ofensa que tots els polítics ens fan en el precis moment de volernos complaure. De fet, aquesta uniformitat de les lleis autonòmiques, es la més palesa negació de l'autonomia car nosaltres no volem ser com els altres, ja que tenim necessitats que els altres no tenen, y no podem avenirnos que pera satisfer una aspiració nostra obliguin al restant d'Espanya a acceptar unes lleis que no volen, ni senten, ni desitjen.

Mes deixant de banda aquesta consideració, tenim que en Canalejas promet portar a les Corts en primers de Mars el projecte de Mancomunitats, en Ferrer y Vidal dimiteix a corre cuita la seva acta de

Castelltersol pera que pugui sortir diputat en Cambó y pendre part en la discussió que s'apropa. Però heus aquí que arriba el dia fixat pel quefe del govern, y ningú parla del projecte que interessa a Catalunya; es tanquen les Corts y ja tenim aplassat ad calendas grecas la discussió del célebre projecte, que ha donat peu an els regionalistes pera llurs aproximacions dinàstiques.

Aixó es lo que fá en Canalejas, sens preocuparse de la seva paraula empenyada, sens tenir en compte que la seva actitut serà un nou desengany pera'ls catalans, un nou agravi afegit an aquella interminable llista d'agravis qu'amenassa no tenir fi. Aixó es lo que fá en Canalejas ab el projecte de les Mancomunitats; exactament lo mateix qu'en Maura ab el projecte d'Administració local, que va donar lloc a la primera aproximació dinàstica dels regionalistes ab la consegüent desfeta de Solidaritat. Ferlo servir d'esquí pera atreures les simpaties de part de l'opinió catalana y no fer res, absolutament res de lo promés, ja que al mal pagador mai li fallen excuses

Aquesta es la política, la tradicional política castellana enfront de Catalunya y de tots els pobles que ha tingut sotmesos baix el seu jou. En Cánovas, parlant de la guerra inícia y unificadora de l'Olivares que acabá ab les llibertats de Catalunya, en compte de dóldressen, té per ella el següent cinic comentari: «Siquiera logramos el bien de que Cataluña quedase desengañada de verdad y para siempre, de la nación única á que, apartada de la nuestra, podría pertenecer». Heus aquí tota la política castellana enfront de Catalunya desde'l Comte-duc d'infelis memoria fins a en Canalejas. Ells coneixen l'existència de la nostra personalitat política, saben que som un poble, y volen matar el nostre sentiment nacional a copia de desenganyys. D'aquesta manera ens anem conqencent de que

si ab estridencies y revoltes no conseguim res, per la via pacífica y legal... tampoc. Tot son promeses incompletes; quan arriba el moment algid de la nostra protesta, quan les circumstancies son contraries als governants, allavors s'intenta una aproximació, allavors es nomena ministre a un català ab moltes promesses de reformes, però ab el decidit propòsit de tirar-lo per la borda en quan passi'l temporal.

Què dirán ara els regionalistes? Tenim les Corts tancades; en el cas més favorable, quan s'obrin estarem ja a principis d'estiu y les indispensables vacances farán que no hi hagi temps pera res. Cal, doncs, despedirse de les mancomunitats fins a la tardó, suposant que aleshores encara mani en Canalejas, puig si cau el govern, vindrán noves eleccions, noves corts, noves orientacions y nous aplassaments.

Aquest es el desengany que'ns prepara en Canalejas; be voldriem equivocarnos, puig encara que poca cosa, l'aprovació del projecte de la Mancomunitat representaria quan menys una orientació en sentit regionalista, empró molt ens temem que el pas d'en Canalejas pel poder, sigui pera Catalunya tan negatiu com el dels seus antecessors. Ah! si's tractés d'una nova llei pera treurens alguna de les poques llibertats que encare ens queden, els faltaria temps pera promulgarla de real ordre.

No hi ha més que tenir paciència, y tot esperant que'ls treballs dels regionalistes y dinàstics catalans conseguixin quelcom dels governs, intensificar la propaganda catalanista pera que quan se presenti ocasió oportuna tenir prou força pera exigir lo que avui tot y demanant ho humilment se'ns nega.

JEPUS.

NOTES LOCALS

LO DEL LABORATORI

En la sessió d'aquesta setmana s'ha prés, a proposta dels regidors senyors Doménech Renom, Nadal y Barbosa, un acord desfent un altre que fou aprovat per l'anterior Ajuntament. A aquest pas l'actual Ajuntament se dedicarà, casi exclusivament, a esmenar y a desfer acords del anterior; al menys fins ara no sabem que hagi fet res més, de tot l'acordat que sigui d'importancia.

L'acord que'n revoca un altre d'anterior y al que'ns referim, es el de instal·lar el laboratori microbiològic municipal al tercer pis de les Cases Consistorials, quant l'Ajuntament anterior tenia acordat fer dita instal·lació a la casa dels carrers de Sant Brú y Méndez Núñez, que l'Ajuntament té llogada, y ahont s'hi ha d'establir l'alberg de nits pera transeunts menesterosos y ja hi ha instal·lada l'estufa de desinfecció que funciona desde l'estiu passat.

No podem comprendre a que ha obeït el cambi d'acord, car les explicacions donades per un dels proposants en Nadal y l'Arcalde, no'ns han satisfet, o millor dit a nostre entendre no'l justifiquen, perquè no pot admetres com excusa el que sigui el

lloc ara escullit més céntric, car aixó no es en aquest cas cap raó; corroborà la falta de justificació del cambi, el que un proposant digués, pera que fós aprovada la proposició, que abans de fer l'instal·lació se consultaria an els facultatius corresponents y el que l'Arcalde va dir que ell ja n'havia parlat als tècnics y la trobaven bé.

Hi ha que advertir que l'Ajuntament anterior al acordar fer l'instal·lació del Laboratori, ho va fer d'acord ab el Cos Mèdic badaloní; a aquet objecte, va encarregar un plano al Arquitecte municipal, y trassat aquet, va consultarse a persones tan competentes com el Dr. Turró, eminent director del de Barcelona y al il·lustrat farmacèutic de dita capital, senyor Oliver, els que aconsellaren fer unes modificacions que varen esser incloses en el projecte. També s'ha de fer conèixer als badalonins, que a la casa dels carrers de Sant Brú y Méndez Núñez se varen comensar les obres del laboratori y que aquet se establia en planta baixa y en lloc ben ventilat.

Coneguts aquets datos, ningú pot suposar que la causa de pendre l'actual Ajuntament nou acord, revocant un de semblant del anterior, hagi sigut perquè el darrer executés un projecte desatinat, ni tampoc equivocat económicament; lo primer per haver sigut degudament informat y lo segon per ferse en un local ben espaiós, prop d'una dependencia anexa al seu servei l'estufa de desinfecció y en una casa que té llogada l'Ajuntament per deu anys.

Ademés enteném que un tercer pis no es mai tan apropòsit com uns baixos ahont ab més facilitat pot ferse els desaigues, y que l'actual construcció de les Cases Consistorials, ni l'espai que ocupen no permeten establir en elles noves dependencies, quan en les ara establertes no's disposa de suficient lloc pera que reunixin les condicions que les necessitats de Badalona reclamen. No hi ha més que ficsarse ab les oficines, ahont no hi ha comoditat ni res que signifiqui orde y bon gust, pera que desseguida se vegi que s'imposa el que's fassi en elles una reforma, y perque es molt migrat el que sols hi hagi un sol saló pera reunir-se les comissions y no está bé que no hi hagi Secretaria. Si avui no se fan aquestes reformes, al menys s'hauria de tenir el bon criteri de no fer noves construccions que demà les privaràn, y s'haurán malgastat els diners, si les exigencies obligan a enderrocar les instal·lacions que ara se fassin.

També les obres que ara se projecten a les Cases Consistorials, dificultarán que's fassi en bon ordre y en disposició de estar al servei del públic l'arxiu municipal, que es una reforma que ja s'hauria de haver fet y que ningú, a excepció d'un company nostre, se'n ha preocupat ni ha recordat sa importancia y transcendencia.

Per tot aixó hauria sigut convenient que l'Ajuntament no hagués prés l'acord dit, máxim en aquest cas que cap força major ho imposaba; y es d'aplaudir el vot dels regidors que s'hi oposaren,

en aquells que's varen inspirar en les justes raons que exposà en Martí al explicar-lo.

QUINS AMICS!

En Nadal, ab la seva dèria d'esser el quefe de la majoria, tots els dies fà mèrits pera donar gust als reventadors del anterior Ajuntament; sigui o no oportú, no hi há sessió que no dediqui una punxadeta a l'Ajuntament que fou presidit per en Vergés.

En la sessió d'aquesta setmana y ab motiu de lo del Laboratori, vá dir que aquell Ajuntament per deficiencia no vá fer l'instalació y en el curs del debat vá parlar en tó de censura de la transferencia de crèdit que vá ferse a últims d'any a favor del capítol de Beneficencia. No es d'homes serens y de noblesa, al defensar els seus actes, ferho atacant als, pretèrits, d'altres y que per lo tant l'història ja'ls jutjará. Lo dit per en Nadal en la sessió darrera, ens vá fer l'efecte del «més ho ets tu» de les discussions entre nois.

Lo bó del cas, es que'ls atacs de'n Nadal varen acabar ab una nota, que'ns hauria resultat cómica si no fés fàstic, y es, el que vá acabar, instat per un regidor radical fent grans elogis den Vergés, a qui digué amic, negant — senyor Nadal, ja es negar — que mai hagués dit rés en desprestigi de dit ex-Arcalde. Segurament en Nadal ja casi no's recordava que feia uns minuts, que havia parlat de la transferencia de crèdit a favor d'un capítol que casi en absolut es posa a disposició de l'Arcalde, per l'especial servei íntim de que's tracta y que'l retret es vá fer en moments que censurava al anterior Ajuntament; ni dels atacs que al fer aquella transferencia, vá dirigir contra en Vergés el portaveu en la premsa de la coalició, que ha portat an en Nadal al Consistori, y que'ls atacs, precisament varen ferse en el període preelectoral. Tampoc se'n recordà en Nadal del concepte que hi meresqué el que's sostingués un temporer, en Casas Petit, durant l'any passat y qual nomenament es de l'incumbencia del Arcalde.

Que's desenganyi en Nadal, no's posible sostenir equilibris, y s'ha de convencer que an en Vergés, per tothom que sab llegir y escoltar discursos, se l'atacat en sentit molt més greu que'l d'equivocat. Hi han textos escrits que proven lo que diem, y discursos en un apat de victoria, en el que no foren pas elogis lo que's dirigí an en Vergés.

Com a catòlic, en Nadal, ha de sapiguer que no es posible encendre un ciri a Sant Miquel y un altre al diable, y aixó es precisament lo que fa en Nadal, al seguir en el Consistori les campanyes, que'ls directors de les dretes han fet a fora per medi de la premsa seva y en campanyes de xafarderías de veinat.

De no esmenarse en Nadal, no podem considerar les seves paraules de satisfacció an en Vergés, perque precisament an aquell Ajuntament hi havia dos caracterisats correligionaris d'en Nadal, que formaven part de la majoria, y pera els quals no

recordem que hagi tingut mai publicament cap paraula d'elogi.

Tal com s'han portat, y es volen portar les campanyes per part dels directors de les dretes, en Nadal s'haurá de posar a fer justicia al seu amic Vergés y correligionaris, en Camins y en Bosch, o a fer coro ab els detractors de la gestió municipal d'aquets.

Ara pot dirse an en Vergés lo que diu aquell personatge de «El Sant Cristo gros»: «d'aont els treus aquets amics?»

DE L'ARGENTINA ESTANT

Poques novetats hi han que puguin ni tantsols interessar als amables llegidors, doncs els conflictes citats en ma anterior, en aquestos moments segueixen en peu.

El carrilare se manté en la mateixa forma, si bé ara en una situació un bon xic distinta per haver acabat air el plas concedit pel govern a les companyies pera normalisar els serveis.

Abans d'air una comissió d'obriers s'entrevistá ab el president de la República pera proposarli la solució de que ja que les empreses adulen com a fort argument pera justificar la seva acció que no podien admetrer tot el personal ara en vaga per haver ingressat altres elements, fós repartit el sou entre tots, associats y esquirols, treballant tots, xó és: que si haurien de treballar trenta dies sense els esquirols, treballarne vintisset o vintivuit, que es el promitj que compten. Sembla que aqueixa solució proposada va plaure al president de la República y fins als ministres del Interior y Obres Públiques; pero consultades les empreses han respost en un llarc escrit que «no ho podien acceptar.»

Aqueixa resposta ha sorprés a tothom, doncs ja's donava per acabat el conflicte carrilare.

Empró avui es el dia en que les empreses deuen tenir regularisat tot el servei y com que aixó es impossible per la manca de personal, el Govern haurá d'aplicarlos els articles de la llei de ferrocarrils que fan referencia an aquestos cassos, que serán penyores y penyores.

El ministre de la Guerra, per la seva part, ha fet retirar les forces que guardaven estacions y linies.

Veurém com acaba aquest conflicte, que ja deu acabar la paciencia dels obrers, doncs en els quaranta dies que dura la vaga no han donat motiu a la més petita queixa. El seu comportament absolutament espectant, correctíssim, els ha atret les simpaties de tot el país y una certa antipatia a les empreses, tant, que a cada incident que passa a causa de l'incapacitat de molts dels que fan de maquinistes, el públic s'esbrava destrossant tot lo que pot dels cotxes, ocasionantlosi greus pèrdues que venen a augmentar les ja importantíssimes que's venen a calcular de la pèrdua del material per manca de coneixements dels que les manegen.

En resum, una tendència marcada contra la societat obrera de resistència per part de les empreses angleses, tendència que segurament no s'atrevirien a sostenir com aquí fins a la temeritat en el seu país de l'Anglaterra.

—La qüestió ab el Paraguay segueix de la mateixa manera, empró en el Paraguay no paren de matarse els uns als altres y el President de la República doctor Rojas destitueix y torna a nomenar quefes militars, fa sortir del territori a personatges que li semblen dubtosos y arreu den veurer sombres d'agents enemics, perquè la seva intranquil·litat la demostra en tots els seus actes.

El telegraf anuncia que'ls revolucionaris eren ahir als voltants de La Asunción y que's temia haguessen entrat en la capital.

Ab un país així certament es difícil poguerhi establir cap pacte per l'inestabilitat de tot Govern.

Com deia en ma anterior, el Brasil ha apoiat a totes llums al actual president; empró ara acaba de morir el ministre de Relacions Exteriors del Brasil, el baró de Rio Branco, home que comptava ab la veneració absoluta de tot el seu país en quant fés referència a les relacions ab els demés països.

Mort aqueix home, es difícil preveure la tàctica o les aficions del seu substitut, pero és de creure que no oferirà majors obstacles al arreglo de les qüestions diplomàtiques argentino-paraguaiques, perquè al cap-de-vall el Paraguay, per les ambicions polítiques, d'un país que deuria ésser riquíssim ne fan un país plé de miseria e irresponsable davant dels demés pobles.

Bon mirall pera apèndrehi els pobles que's deïxen seduir pels qui no'ls guia altra ambició que l'escalar llocs públics!

FRANCISCO X. CASALS.

Buenos Aires 16 Febrer 1912.

POLITQUES

Governa en Canalejas, l'home que s'ha declarat enemic de la pena de mort, y durant el temps que es al poder, tres fusellaments han vingut a desmentir el que'l quefe del Govern pugui ésser abolicionista de la pena de mort. Es d'observar que tots els indults, completament denegats, procedeixen de sentències dictades per consells de guerra; lo que contrasta, ab que les aplicades per tribunals civils s'hagi aconsellat per el Govern la gràcia del indult, ab una sola excepció, que també va conseguir la real gràcia.

Lo que's en Canalejas, resulta consegüent ab els seus principis!

El prestigiós diputat per Les Borges, senyor Macià, que fins ara ha pertenescut adherit a la política de la «Lliga Regionalista» s'ha separat d'aquesta entitat, per la aproximació d'ella als elements caciquistes de la provincia de Lleida.

«Las Noticias» del dilluns portava el següent solt:

«Desde hace mucho tiempo el diputado á Cortes señor Maciá, aunque regionalista, permanece bastante alejado de la «Lliga». Cada día que pasa contribuye á enfriar más las relaciones políticas entre uno y otra. No es hombre Maciá que se resigne á sujetarse á la disciplina de un partido y mucho más á la disciplina férrea de la «Lliga». Quiere pensar y obrar por cuenta propia, y le repugnan —dice— los convencionalismos.

Han contribuïdo en mucho á este enfriamiento los trabajos que se vienen verificando para la organización de las fuerzas regionalistas en la provincia de Lérida con la cooperación de elementos disgregados de los antiguos partidos históricos. Maciá les llama elementos caciquistas, y por lo mismo que ha pasado cinco años combatiéndolos, y si puede pasará otros cinco haciendo lo propio, no quiere actuar en su compañía y sujetarse al plan que la «Lliga Regionalista» ha acordado. El choque, pues, era inevitable.

Sin embargo, aunque ignoremos lo hablado, sabemos no obstante que Maciá recabó su libertad de acción y anunció á Cambó su separación de la «Lliga Regionalista», por más que le ligen á algunos de sus prohombres lazos de irrompible amistad.»

Copiém aquest solt, confirmatiu de que no están pas errats els que creuen equivocada la política de la «Lliga» y además pernicioso per ésser favorable al resurgiment del caciquisme.

X.

INGENUA

He baixat del monestir
així que naixia l'auba
ab les llàgrimes als ulls
y la vista extraviata.

Encensaba'l taronger
boy brandant de bat les branques,
desprenentse'n y fruita d'or
potsé al veurem com plorava.

Vull dirtho secretament
perque així tan sols tu ho sàpigues
lo que'l monjo avui m'ha dit
xic després de confessarme.

Cap mentida't contaré!
encar que vergonya'm fassi.
¡Diu que m'haig de casá ab tú
molt avans d'aquesta Pascua!

EMILI GRAELLS CASTELLS.

L'important revista ilustrada *EL HOGAR Y LA MODA* el dia 7 del corrent comensá a publicar la interessant novela de Jordi Ohnet, *EL DOCTOR RAMEAU*.

TEATRALERIES

SALA PICAROL.—*«Il Trovatore»*

Dilluns d'aquesta setmana el «Picarol» deixà de tenir les alegres sonoritats del frívol espectacle de *varietés*; y aqueix local, fet a vibrar per les fortes rialles que motiven les *atraccions*, prengué un *aire* de religiositat extraordinària, y la concurrència, selecte y numerosa, escolta casi devotament, l'òpera que cantaren, tot lo qual fa pensar que el públic distingit li plauen més funcions series, y el gros públic ne reb més bones conseqüències.

Completament de conformitat ab aquesta manifestació d'agrado del públic badaloní, ens congratulém de la decisió de l'empresa del susdit teatre, de donar, de tant en tant, alguna bona representació teatral. Es d'elogiar, perque a més de serho ja l'acte en sí, ho es per les circumstàncies especials que concorren en nostra ciutat, en qüestió d'espectacles, doncs tots els teatres están habilitats per a *cines*, descontant l'Espanyol, del qual, aviat, ni'ns recordarem de que de Badalona sigui.

Deixant apart aquests comentaris, qual motiu glosarém extensament en algún número pròxim, passarem a parlar de *«Il Trovatore»*, que fou l'òpera cantada en el Picarol.

Encara que la mateixa es sobradament coneguda, si'ns permés manifestar que la considerém d'una escola vella, la qual avui hauria de comensar a desterrar-se pera que hi hagi lloc a prestar la deguda atenció a obres més modernes.

Tant el llibret com la música de *«Il Trovatore»*, adoleixen d'una manera capital dels defectes de la dita escola vella, carregada principalment de convencionalismes.

No puc donar un judici analític ni fer un estudi detingut de la música d'aquesta òpera, perque me reconec insuficient pericia; y vagi, doncs, la meua sinceritat a cambi de que vos dongui incompleta aquesta crònica.

El senyor Elias té molta y bona veu, pero això no'l relleva de desafinar alguna vegada. La senyoreta Darnis cantà be y ab molt de sentiment; la senyoreta Gimbernau també va sortirne airosa. Del senyor Molina cal ferne un elogi de les seves condicions d'actor, sense que això vulgui mimvarli el mérit de cantant; el senyor Gasparini també be, y els demés feren lo que pogueren.

En resú: una funció que si no s'en pot fer grans elogis, tampoc permet que's digui que no va donar lloc a que's quedés satisfet.

Y ara fins a una altre.

E.

CENTRE BADALONÍ.—*«Zaragüeta»*
y *«Los Hugonotes»*.

Aquestes foren les obres que la «Secció artística» del «Centre Badaloní» escullí pera representar en la tarda del prop-passat diumenge día 17.

Totes dues ja son prou conegudes de nostres llegidors pera que tractém de dar un esbós d'elles.

En quan a l'execució en *«Zaragüeta»*, s'hi lluhí en gran manera en Campmany, que presentà un tipo admirable Les senyores Parreño, Hernández, Ricart y Cepillo, passables, ab tot y que aquesta última es veia que sabia molt poc el paper, lo que feia que parlés ab molta inseguritat. Molt be en Casas (J.), Clapés, Casas (A.), Navarro y Martorell. Un petit defecte varem notar an en Casas (A.) y es que quan parla sembla més que's dirigeixi al públic que an els personatjes ab qui sosté conversa. En Rovira, llevat de la *pronuncia*, passable. En conjunt, l'obra resultà bastant arrodonida.

A *«Los Hugonotes»* li cabé una molt encertada interpretació, tant per part de les senyores Parreño, Cepillo, Hernández y Ricart, com pels senyors Campmany, Rovira, Clapés, Navarro y Parés.

En resú, una festa agradable que satisfé per complert a l'escullida concurrència que omplenava la sala d'espectacles.

S.

DEL AJUNTAMENT

SESSIÓ DEL DIA 20 DEL CORRENT

En sessió de segona convocatoria se reuni el nostre Ajuntament el dimecres prop-passat, comensant a dos quarts de nou ab assistència de tots els regidors menys en Llucià, baix la presidència del Alcalde en Martí Pujol. Varen pendres els següents acorts:

—Aprovar l'acta de la sessió anterior.

—Se concedeixen a proposta de la Comissió de Obres els permisos demanats per en Jaume Bachs, na María Niubó, en Juli Garré, n'Eugení Laborda, na Josepha Isern, en Josep Estapé, n'Eduard Biayna y na Josepha Giró.

—S'aprova aixís mateix, a proposta de les Comissions d'Obres y Governació concedint autorisació a la Companyia Barcelonesa d'Electricitat pera fer lo que demanava.

—S'aprova un dictamen de la Comissió d'Hisenda desestimant una instancia de varis venedors de la Plassa Mercat, en la qual se feien varis càrrecs contra'l Director del mateix senyor Sedó y se demanava'l seu rellevo.

A petició den Serra dona en Clarós varies explicacions y diu que havent fet varies informacions no'n resultà de les mateixes cap càrrec greu contra el susdit empleat.

—Passar a les respectives comissions les instancies presentades per en Joan Sanchez demanant permís pera instalar un electromotor, y altres den Miquel Palafor, en Rafel Padrós, en Francisco Xiol y en Josep Masot sobre obres.

—S'aprova la liquidació del adoquinat dels voltants de la Plassa Mercat.

—Se llegeix una proposició firmada per en Doménech Renóm, en Nadal y en Borbosa pera que s'instali el Laboratori en el tercer pis de Casa la Ciutat.

En Serra combat a grans crits la proposició y manifesta que'ls firmants per esser regidors nous, desconeixen que hi ha un acort del anterior Ajuntament instal·lant dít Laboratori en el local de la Casa Ampar. Califica de barrabassada la susdita proposició y afegeix que s'ha enterat per tècnics, els quals abundaren en el criteri de que dites instal·lacions han d'esser en planta baixa y no en pisos. Enten que abans han de posarse d'acort ab el Cós Mèdic, puig aixís ho acordà l'anterior Ajuntament, aludint a continuació an en Pujol y en Domènech els quals podien haver enterat als firmants de dits acorts y s'haurien estalviat, diu, aquesta planxa. Acaba dient que sols pot admetres dita instal·lació perque essent un local reduït s'hi haurà de gastar menys.

En Casas recorda que en una reunió íntima de regidors, va observar que abans de fer rés s'hauria de demanar un informe a un tècnic y recorda que l'anterior Ajuntament va consultar an el Dr. Turró y al químic senyor Olivé.

En Nadal diu que'ls firmants han tingut en compte el lloc céntric y manifesta que no'n fan qüestió tancada puig abans se demanarà parer al facultatiu.

En Casas s'extranya de que en la proposició s'hi ha afegit, després de redactada, una *coletilla* que diu que tot se farà sempre d'acort ab lo que diguin els facultatius.

En Serra observa que tot lo que's fá es pera mortificar al anterior Ajuntament, puig totes les proposicions del actual Ajuntament tendeixen sols y exclusivament a esmenar y canviar lo fet per l'anterior.

El President contesta negant lo dit per aquell, afegint que a més de buscar un lloc més céntric, s'ha fet perque la Casa Ampar estigui més lliure. Manifesta que ha parlat ab l'Inspector de Sanitat y ab l'Arquitecte els quals trovaren acortat dita instal·lació. En quant a la *coletilla* a que s'ha referit en Casas diu que l'empleat que feu el dictamen se la descuidà malgrat havérseli ordenat en aquell sentit.

En Nadal torna a parlar y nega que vulguin mortificar, afegint que si tant se parla's veurà que aquesta instal·lació inclou una desidia del anterior Ajuntament puig que malgrat esser urgent no va ferse en tot y haverse fet transferencies de crèdit.

En Serra interromp y diu an en Nadal que sempre s'equivoca y que no son varies sino una la transferencia.

En Nadal va a parlar y en Serra torna a interrompre, el president el crida al ordre, seguint després parlant en Nadal, el qual critica al anterior Ajuntament perque no va resoldre aquest assumpte lo que enten podia ferho ab una transferencia de crèdit. Acaba repetint que no volen molestar y que sols hi ha una diferencia de criteri que's pot variar parlant y discutint.

En Serra repeteix que no's va fer l'any passat

més que una transferencia de crèdit y afegeix que l'encarregat de resoldre aquesta qüestió es l'actual Ajuntament que en aquest cas es la majoria.

En Casas replica an en Nadal que l'any passat no's podia fer cap transferencia de crèdit pera lo del Laboratori perque no hi havia consignació en el pressupost. Se conforma ab que s'instali aquell en el lloc referit, con tal de que'l president assummeixi la responsabilitat de lo que ha dit.

En Nadal diu que tampoc hi havia consignació pera l'adoquinat dels voltants de la Plassa Mercat y va ferse.

Intervé en Costa, el que comensa atacant an en Nadal de qui diu que té sempre interès de que les qüestions degenerin en sentit de crítica al anterior Ajuntament, lo que atribueix a que aquell té individus de la seva familia que li reproduïxen els seus discursos en els periódics de Barcelona. En Nadal, va dient, sempre atribueix actes mal fets al passat Ajuntament, pera ferli ara una oposició sistemática, especialment al anterior Alcalde senyor Vergés de qui fá grans elogis y que malgrat els disgustos que li donaren els amics den Nadal, pocs se li igualaran. Segueix dient que l'arquitecte feu un plano pera instal·lar el Laboratori a la Casa Ampar. Acaba dient que si's persisteix en atacar an en Vergés, el defensarà en tots els terrenes.

En Nadal replica que no ha sortit mai de la seva boca cap paraula que inclogui censura an en Vergés, íntim amic seu. En Vergés, va dient, feu tot quant pogué pera Badalona y que si tingué equivocacions no se l'ha de censurar perque tothom pot errarse una vegada. Acaba dient que qui doná disgustos an en Vergés fou la minoria radical y que ells ni ara ni mai ho farán.

En Costa contesta an en Nadal de qui diu que'l creu capàs de tot.

Se congratula del elogi que ha fet aquell den Vergés y pregunta quins disgustos donaren els radicals an en Vergés, confessant no obstant que l'havien atacat alguna vegada y sols era en ocasions que l'ordre podia alterar-se.

En Nadal contesta que's referia a una manifestació radical en la qual en Costa va parlar desde'l balcó malgrat la negativa del Alcalde, el qual podia per aquesta falta «enxiquerarlo».

En Costa replica que qui han d'anar «enxiquerats» son els correligionaris den Nadal, els que en certa ocasió donaren un espant y un disgust a nostra ciutat. Diu que no té interès lo que ha dit en Nadal per tractarse d'un acte polític.

En Casas torna a preguntar al Alcalde si respon de les manifestacions que ha fet, contestant aquell afirmativament y dient que no's farà rés sense abans consultar als facultatius.

Se passa a votació la proposició y s'aprova per 10 vots de la majoria y en Casas contra 7 de les minories.

En Martí explica'l vot y diu que ho ha fet en sentit contrari tota vegada que l'anterior Ajuntament ja ho tenia resolt y va acceptar l'informe de

reputats tècnics les quals raons enten que son de més forsa que les ara aduïdes.

—S'aproven les nòmines de la brigada eventual de la setmana passada; els carros pugen 96 pessetes y els jornals 116'50.

Mocions.—En Serra pregunta com están els treballs pera crear una nova escola de tall, que segons diu està consignada en presupost.

Li contesta en Nadal que s'en enterará, empró que ignora que sigui tal com ha manifestat en Serra.

—En Clarós proposa la compra de dugues cortines pera la Plassa Mercat. S'acorda.

—La presidencia proposa la compra de caixes de fusta pels arbres. S'acorda.

—També demana s'acordi accedir a la petició de varis veïns de la Riera de Sant Joan pera que's pugin arbres en dita via, més amunt de la fàbrica de l'«Estrella». S'acorda.

—En Padrós Vidal, pregunta com está lo de la compra de les botes d'aigua, puig a la Comissió d'Hisenda hi han dos comptes, que no poden pagarse sense que s'acordi dita compra.

En Domenech Renom li contesta y com sempre, ningú l'enten, empró no obstant tothom riu.

En Padró Vidal insisteix en que no's poden pagar comptes de comptes que no hagin sigut sancionades pel Consistori.

Parla altra vegada en Domenech Renom qui, després de entretenirnos no dient res acaba proposant dita compra, lo que malgrat esser csa seria fà riure, per la forma en que ho diu en Domenech, al públic y fins als regidors.

S'acorda de conformitat, aixecantse tot seguit la sessió.

NOVES

CENTRE CATALANISTA «GENT NOVA» —Teatre.—Demà a dos quarts de quatre de la tarde tindrà lloc en nostre Centre una extraordinària funció a càrrec de l'Agrupació «Germanor» de Barcelona que dirigeix en Pere Casals. Se representarà l'hermós drama en tres actes del distingit dramaturg n'Ignaci Iglesias, «La Resclosa» y el bonic sàinet d'en Ll. Puiggarí, «Un crim sensacional».

Per encàrrecs al conserge.

OBITUARI.—Dimecres prop passat morí en nostra ciutat la que en vida fou na Rosa Franch, Vda. de Bachs, mare de nostre apreciat amic y consoci n'Antoni Bachs y Franch.

Testimoniem a l'amic y familia el nostre sentit condol per la greu perdua soferta.

INMORALITAT.—A Badalona no'n tenim prou ab que's representin en els cines números que, ademés de no tenir res d'artístics, lo que representen

traspassa els límits de lo picaresc pera caure en lo immoral, que també hi funcionen altres llocs ben poc amics de res moral y cau de molts vicis, dels que moltes vegades se'n hem ocupat per esser molt concorreguts per bona part de la nostra policia municipal, especialment de la quefatura. Ademés, el joc funciona arreu de la ciutat, sense que'ls que aixís falten a la llei es vegin destorbats per ningú.

Aixó es mal que ve de lluny y que nosaltres ja hem denunciat altres vegades, y l'actual Alcalde ja recordarà la campanya que varem fer sobre'l particular l'altre vegada que ocupà l'Arcaldia, sense conseguir esser escoltats per ell.

Avui no som sols, tot Badalona se'n queixa del progrés que ha conseguit el vici per deixadesa, si no hi ha complicitat, dels agents de vigilancia que tenen el dever de fer cumplir la llei y fins d'aquesta queixa se'n ha fet ressó *El Correo Catalan*, amic de la majoria y del Alcalde.

Senyor Pujol, fins quan durará aixó?

Festivitat de Rams

Gran assortit en tota classe de palmes y adornos de dorsos platejats y pastillatxe estranger.

Se serveix a domicili y s'arreglen a gust del comprador.

Colmado Lligoña — Plassa Mercat, 17.

FESTA ARTÍSTICA INFANTIL.—Organisada per l'Escola de Santa Eulalia, Escola Catalana y Escola Nacional Catalana de Barcelona tindrà lloc, demà a la tarda, en el teatre del Ateneu del Districte segon de dita ciutat, una festa artística infantil, a la qual hi hem sigut convidats.

Se representarà per alumnes de dites escoles «Jorns de dol», drama patriòtic; «Les flors sense hermosor son les que més embaumen», quadro dramàtic; «Jordi Erin», episodi dramàtic y «La competencia», sarsuela.

Dita festa promet revestir excepcional importancia.

Una bona colocació s'obté més fàcilment essent un bon mecanògraf; per aixó La Academia Mercantil, Passeig de Martínez Campos, núm. 16 ha instalat una Secció de Mecanografia ab tots els avenços moderns, establintse classes especials pera senyoretas.

CASSINO «APOLO».—Demà, tindrà lloc en aquesta entitat un escullit concert vocal e instrumental, en el què hi pendrán part la senyora Baraybar, senyoretas Costas y Petit (piano), senyoreta Berunben (tiple), senyoreta Petit (violí) y nen Simonsini (piano) els que executarán escullides obres de Wagner, Tellan, Gomes, Svendsen, Puccini, Beethoven, Danela y altres.

Mercés per les invitacions que pera'l esmentat concert hem rebut.

CENTRE BADALONÍ.—Demà passat, festa de la Mare de Deu de Mars, tindrà lloc en aquesta entitat una funció teatral a càrrec de la companyia Terrades-Casas, representant el divertit diàleg «Jugar a casats» y l'hermós drama «La bona gent».

Per encàrrecs de localitats al conserge de dit Centre.

**

«Demaneu Sal Vichy Etat pera begudes. Compri-mits Vichy-Etat, efervescents y Pastilles Vichy-Etat en els seus envases d'origen.

Refuseu tota imitació.»

**

UNIO CATALANISTA.—Ha demanat l'admissió en els rengles de l'«Unió Catalanista» el periòdic *La Fals*, de Balaguer.

Ben vingut.

**

«Les mellors aigües alcalines Vichy Hôpital (es-tômac), Vichy-Célestins (ronçons), Vichy-Grande-Grille (fetze), son insubstituïbles.

Refuseu tota imitació.»

**

PUBLICACIONS REBUDES.—Hem rebut de la benemèrita «Societat Catalana d'Edicions» el volum

tercer del segon semestre de 1911 «La Vida y la Mort d'en Jordi Fragonal», novel·la den J. Pous y Pagés.

ANUNCIS OFICIALS

Fijadas definitivamente las Cuentas municipales correspondientes al ejercicio de 1911, quedan expuestas al público por término de quince días, en el local de estas oficinas, á los efectos legales. — Badalona 21 de Marzo de 1912.—El Alcalde, *Martin Pujol*.

Don Juan Sánchez, vecino de la presente, ha acudido á este Ayuntamiento en súplica de permiso para instalar un electro-motor de 1 HP en su su taller de carpintería de la calle Arrabal número 75.

Los propietarios ó vecinos que se consideren perjudicados con la mencionada instalación, podrán presentar sus reclamaciones, debidamente documentadas y justificadas, en el Negociado de Obras de esta excelentísima Corporación Municipal dentro el plazo de quince días, á contar desde el de la publicación del presente anuncio en el «Boletín Oficial» de esta provincia, pasados los cuales no se admitirá ninguna y se resolverá conforme proceda. — Badalona 21 de Marzo de 1912. — El Alcalde, *Martin Pujol*.

Imp. F. Badía, Dr. Dou, 14.—Barcelona

CINE DORÉ

★ TEATRE ★
CERVANTES

Carrer den Prim. — BADALONA

GRANDIOSES FUNCIONS DE SARSUELA, CINE Y VARIETÉS

pera els dies 23, 24 y 25 de Mars de 1912

En cada sessió s'hi representarà una sarsuela, una atracció y cine

Ultims dies de **JOSEPHINA DEL CAMPO** la que pendrà part en les sarsueles que's representin y cantarà couplets del seu gran repertori.

Completarà el quadro de companyia les tiples **Enriqueta Gil** y **La Betina** y els actors senyors **Guiró** y **Vázquez**

El dilluns dia 25 festivitats de Nostra Senyora

Presentació del colós tenor, l'autentic

== JAUME CASANAS ==

el qual cantarà lo mellor de son extens repertori

LO MAI VIST!

TOTHOM AL DORÉ!